

dziś, 15:43

Jak skutecznie bronić się w postępowaniu egzekucyjnym?

Tagi: [prawo](#), [komornik](#)

Dłużnicy przeciwko, którym toczy się postępowanie egzekucyjne często nie walczą o obronę swoich praw. Powodem takiego stanu rzeczy może być przeświadczenie, że wiarygodność prawomocnie stwierdzona przez sąd jest całkowicie zasadna i nie ma szans na jej podważenie. Warto jednak pamiętać, że w trakcie postępowania egzekucyjnego należy kontrolować jego prawidłowy przebieg i reagować, jeżeli jest prowadzone niezgodnie z prawem. Jak bronić się, gdy w stosunku do nas prowadzona jest egzekucja w przypadku roszczenia przedawnionego lub dawno przez nas spełnionego?

Jedną z podstawowych form obrony przed egzekucją są tzw. **powództwa przeciwegzekucyjne** regulowane przez art. 840- 843 kodeksu postępowania cywilnego. Możemy wyróżnić dwa rodzaje powództw przeciwegzekucyjnych, a mianowicie powództwo **opozycyjne** - przysługujące dłużnikowi i **ekscydencyjne** (zwane też interwencyjnym) - przysługujące osobie trzeciej. Stanowią one środek prawny mający obronić dłużnika lub osobę trzecią przed niezgodną z prawem egzekucją, zarówno co do jej zasadności jak i dopuszczalności.

Powództwo opozycyjne.

Powództwo opozycyjne służy **pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności** w całości lub części albo jego ograniczeniu. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny przykładowo wyrok sądowy lub nakaz zapłaty zaopatrzony w klauzulę wykonalności stwierdzającej, że spełnia on wszelkie wymogi konieczne do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Powództwo opozycyjne nie prowadzi do ponownego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym, ma ono na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Istotą powództwa opozycyjnego jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy zawiera treść nie odpowiadającą istotnemu stanowi rzeczy, w związku z czym powinien on zostać pozbawiony wykonalności.

Dokonać tego możemy w pierwszej kolejności przecząc zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, w szczególności istnieniu obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu, którym jest chociażby bankowy tytuł egzekucyjny albo, gdy kwestionujemy przejście na nas obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Po powstaniu tytułu egzekucyjnego mogło także nastąpić zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Przykładem takich zdarzeń może być spłata w całości lub części zadłużenia wierzycielowi, przedawnienie roszczenia, potrącenie wzajemnych wierzytelności. Należy pamiętać, że w przypadku orzeczeń sądowych powództwo możemy oprzeć tylko na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a w przypadku zarzutu spełnienia świadczenia tylko gdy nie był on rozpoznawany na rozprawie.

Powództwo opozycyjne może również wytoczyć małżonek dłużnika przeciwko, któremu została nadana klauzula wykonalności, gdy twierdzi, że egzekwowane świadczenie nie należy się wierzycielowi. Może on powoływać się na zarzuty przysługujące nie tylko jemu, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Uwzględnienie powództwa uzasadnia złożenie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny. Ponowna egzekucja na podstawie tak podważonego tytułu nie może zostać wszczęta. Warto pamiętać, że powództwo opozycyjne można wytoczyć zarówno po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, jak i przed jego wszczęciem.

Powództwo ekscydencyjne.

Powództwo ekscydencyjne przysługuje **osobie trzeciej** nie będącej stroną postępowania egzekucyjnego. Osoba trzecia może dzięki niemu żądać zwolnienia zajętego przedmiotu w drodze postępowania egzekucyjnego, jeżeli skierowanie do tego przedmiotu egzekucji narusza jej prawa. Chroni więc tą osobę przeciwko niezgodnemu z prawem zajęciu przedmiotów, do których prawo przysługuje jej, a nie dłużnikowi. Powództwo to może być wytoczone dopiero po wszczęciu postępowania egzekucyjnego i zajęciu przez komornika przedmiotu osoby trzeciej. Możemy je wytoczyć przykładowo, gdy jesteśmy współwłaścicielem nieruchomości, jeżeli komornik wszczął egzekucję co do jej całości lub, gdy ma nastąpić licytacja rzeczy ruchomej chociażby samochodu, który jest we władaniu dłużnika, a który to jest naszą własnością. Wyrok uwzględniający powództwo usuwa na przyszłość możliwość prowadzenia danej egzekucji z tych przedmiotów w stosunku do osoby, która je wytoczyła.

Powództwo to przysługuje osobie trzeciej, której prawa przez egzekucję zostały naruszone w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu jej prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. Należy pamiętać, że jeżeli dłużnik przeciwko, któremu toczy się postępowanie egzekucyjne zaprzecza prawu powoda stwierdzonego tytułem egzekucyjnym, osoba trzecia oprócz wierzyciela pozwać musi również tego dłużnika.

Jak prawidłowo wytoczyć powództwo przeciwegzekucyjne?

Powództwa przeciwegzekucyjne wytacza się przed sąd rzeczowo właściwy, **w którego okręgu prowadzi się egzekucję**. Jeżeli egzekucji jeszcze nie wszczęto, powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wytacza się do sądu według przepisów o właściwości ogólnej, takim sądem będzie więc zazwyczaj sąd, w którego okręgu dłużnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Co do zasady powództwo przeciwegzekucyjne wytacza się przeciwko wierzycielowi, w przypadku powództwa ekscydencyjnego konieczne być może również pozwanie dłużnika. Ze względu na treść art. 843 § 3 kodeksu postępowania cywilnego należy pamiętać, aby w pozwie przytoczyć **wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mogliśmy zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu**. Takie postanowienie ma na celu dyscyplinowanie strony, aby nie dążyła do przewlekania postępowania.

Mając na względzie iż wniesienie powództwa opozycyjnego nie powoduje automatycznego zawieszenie postępowania egzekucyjnego, warto jest w treści pozwu zawrzeć wnioski o udzielenie przez sąd zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w całości lub części. Dzięki takiemu zabezpieczeniu organ egzekucyjny będzie zobowiązany powstrzymać się z podejmowaniem czynności egzekucyjnych aż do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia powództwa.

Marcin Kamiński

